

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN VAN 20 oktober 2025

Op maandag 20 oktober a.s. vindt de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaats in Luxemburg. De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen. De Raad spreekt over de Russische agressie tegen Oekraïne, het aanstaande EU-Indo-Pacific Forum, en de situatie in het Midden-Oosten. Onder lopende zaken spreekt de Raad over Soedan, Georgië, Moldavië, de CELAC-EU-top en het Nieuwe Pact voor de Middellandse Zeeregio. Aansluitend aan de RBZ vindt een Ministeriële bijeenkomst plaats over veiligheid en stabiliteit rond de Zwarte Zee.

Tevens wordt uw Kamer middels dit verslag geïnformeerd over de informele bijeenkomst van EU-ministers van Buitenlandse Zaken tijdens de Verenigde Naties (VN) High Level week in New York die plaatsvond op 22 september jl. en over het onderhandelingsresultaat m.b.t. het EU-Marokko associatieakkoord.

Russische agressie tegen Oekraïne

De Raad zal spreken over de voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne. Hierbij zal de Raad naar verwachting stilstaan bij de urgentie van militaire en niet-militaire steun aan Oekraïne. In dit kader staat de Raad mogelijk ook stil bij het belang van aanvullende begrotingssteun voor Oekraïne na 2025 om het land maatschappelijk en economisch op de been te houden.

Het kabinet blijft Oekraïne actief en onverminderd steunen, zowel politiek, militair, financieel als moreel, voor zo lang als dat nodig is. Het kabinet onderschrijft het belang van de militaire en niet-militaire steun, inclusief voldoende en voorspelbare begrotingssteun. Het kabinet roept op tot voortgang op lopende en recent aangekondigde EU-initiatieven om op korte termijn militaire steun voor Oekraïne te realiseren. Het kabinet zal tijdens de Raad benadrukken dat het cruciaal is dat alle EU-lidstaten een substantiële bijdrage leveren aan de ondersteuning van Oekraïne en zo verantwoordelijkheid nemen voor de Europese veiligheid. In dit kader zal het kabinet tevens de rol benadrukken die de EU-assistentiemijsie voor Oekraïne (EUMAM) moet spelen in de capaciteitsopbouw van de Oekraïense strijdkrachten. Daarnaast blijft het kabinet actief bijdragen om via aanvullende maatregelen, waaronder een snelle aanname van een substantieel 19de sanctiepakket, de druk op Rusland te vergroten.

EU-Indo-Pacific Forum

De Raad zal ook spreken over het Indo-Pacific Forum, dat plaats zal vinden op 20 en 21 november a.s. in Brussel, aansluitend op de RBZ van 20 november. De Raad zal conclusies aannemen over de verdere implementatie van de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacific. Deze zullen naar verwachting ingaan op de gezamenlijke veiligheid, economische samenwerking en duurzame ontwikkeling. Het kabinet deelt het belang van deze inzet, vooral waar het gaat om maritieme veiligheid en het recht op vrije doorvaart. Het kabinet zal daarom tijdens deze Raad een non-paper presenteren over EU- Indo-Pacific samenwerking op het gebied van kritieke onderzeese infrastructuur. Dit non-paper zal voorafgaand met de Kamer gedeeld worden.

Situatie Midden-Oosten

De Raad zal spreken over de situatie in het Midden-Oosten. De Raad zal naar verwachting het plan van de Amerikaanse president Trump ter beëindiging van het conflict in de Gazastrook bespreken. De appreciatie van het plan ging uw Kamer toe op 1 oktober jl.

Nederland ziet het plan als een goede basis om verder over te onderhandelen. Terwijl de uitwerking voortduurt, dienen alle inspanningen er primair op te zijn gericht om het plan te laten slagen. Nederland zal hier in EU-verband aan bijdragen.

Om tot een definitief akkoord te komen moet ook Hamas instemmen. Nederland zal zowel in EU-verband als via bilaterale contacten met derde landen die een bemiddelende rol spelen druk op Hamas opvoeren. Hamas is een terroristische organisatie die de gijzelaars moet vrijlaten, de wapens moet neerleggen en geen rol mag

spelen in de toekomst van de Gazastrook. Nederland blijft zich inspannen voor aanname van additionele maatregelen tegen Hamas/*Palestinian Islamic Jihad* (PIJ).

De situatie op de Westelijke Jordaanoever blijft zorgen baren. Nederland blijft zich daarom inzetten voor aanname van het door Nederland en Frankrijk voorgestelde derde sanctiepakket gericht op gewelddadige kolonisten en voor het opleggen van sancties aan de Israëlische ministers Ben Gvir en Smotrich. Daarnaast blijft het kabinet in samenwerking met gelijkgestemde partners aandringen op een voorstel van de Commissie voor handelspolitieke maatregelen ten aanzien van goederenimport uit de illegale nederzettingen in bezet gebied, conform de motie Van Campen en Boswijk.¹

Nederland zal naar aanleiding van de recente raketaanval door de Houthi's op het NL gevlagde schip MINERVAGRACHT tijdens deze Raad pleiten voor het plaatsen van de Houthi's op de EU terrorismelijst. Voor dit besluit is unanimiteit nodig. Nederland zal werken aan het creëren van draagvlak voor deze stap.

Current affairs

Soedan

De Raad zal spreken over de situatie in Soedan. Het kabinet steunt versterkte EU-inzet om ervoor te zorgen dat humanitaire hulp Soedanese burgers kan bereiken en om een einde te maken aan het conflict. Deze inzet omvat onder andere het werk de EU speciaal vertegenwoordiger, die werkt aan een akkoord met de strijdende partijen over de bescherming van kritieke infrastructuur, zoals bijvoorbeeld dijken. Nederland zal tijdens de Raad ook de rol van landen die steun verlenen aan de strijdende partijen opbrengen.

Moldavië

De Raad zal stil staan bij de parlementaire verkiezingen in Moldavië die plaatsvonden op 28 september jl. De huidige regeringspartij PAS heeft de verkiezingen gewonnen met 50.2 procent van de stemmen. Naar verwachting zullen zij opnieuw de regering vormen. De verkiezingen werden gekenmerkt door ongekennde Russische beïnvloeding, zoals desinformatie, cyberaanvallen en stemmen kopen. Nederland heeft Moldavië gesteund in het versterken van de weerbaarheid tegen hybride dreigingen, met als doel vrije en eerlijke verkiezingen te waarborgen.

Georgië

De Raad zal naar verwachting stilstaan bij de uitkomst van de lokale verkiezingen op 4 oktober. Het kabinet maakt zich zorgen over het democratisch gehalte van de verkiezingen, mede vanwege recente arrestaties van oppositieleiders en het te laat uitnodigen van de waarnemingsmissie van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), waardoor betekenisvolle verkiezingswaarneming onmogelijk is. Daarnaast zal de Raad zich waarschijnlijk nogmaals buigen over maatregelen tegen de Georgische autoriteiten. Het kabinet steunt Europese sancties en activering van het visumopschortingsmechanisme zodra de herziening hiervan rond is. Ook blijft Nederland het maatschappelijk middenveld in Georgië steunen via een flexibele inzet.

CELAC (Community of Latin American and Caribbean States)-EU-top

De Raad zal vooruitblikken op de CELAC-EU-top die op 9 en 10 november plaatsvindt in Colombia. Premier Schoof is voornemens deel te nemen. Zoals aangegeven in het verslag van de Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli jl.² is de Nederlandse inzet voor deze top gericht op drie speerpunten: de bescherming van multilateralisme en de internationale rechtsorde, het bevorderen van duurzame handel en investeringen, en het tegengaan van grensoverschrijdende georganiseerde (drugs)criminaliteit. Tijdens de Raad zal dit

¹ Kamerstuk 21 501-02 nr. 3196

² Verslag Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli 2025 (Kamerstuk 21501-02, nr. 3216)

nogmaals worden benadrukt en zal worden onderstreept dat Nederland hecht aan brede constructieve partnerschappen met de Latijns-Amerikaanse en Caraïbische regio.

Pact voor de Middellandse Zeeregio (MedPact 2025)

De Raad zal zich buigen over een aanstaande gezamenlijke mededeling van de Hoge Vertegenwoordiger (HV) en de Europese Commissie met betrekking tot het Nieuwe Pact voor de Middellandse Zeeregio (*New Pact for the Mediterranean*, ofwel: MedPact). Het MedPact is een door de Commissie aangekondigde strategie voor de regio met als doel de samenwerking met de landen van het Zuidelijk Nabuurschap te verbeteren. De Commissie is voornemens het MedPact in december 2025 te presenteren.

Het MedPact sluit aan bij de Nederlandse en Europese belangen in de Zuidelijk Nabuurschapsregio op het gebied van migratie, veiligheid en stabiliteit, handel, investeringen en economische samenwerking, en bij de inzet van het kabinet om deze belangen via brede en strategische partnerschappen te behartigen.³ Het kabinet zet daarbij in op een geïntegreerde EU-aanpak, waarin migratie, handel, investeringen en ontwikkelingssamenwerking als één samenhangend pakket worden vervat. Nederland pleit daarbij voor versterking van stabiliteit en economische weerbaarheid in de regio via gerichte investeringen in werkgelegenheid, onderwijs en energie. Ook benadrukt Nederland het belang van goed gecoördineerd EU-optreden ten aanzien van de regio en daarin voor de EU belangrijke waarden zoals respect voor mensenrechten, goed bestuur en rechtsstaat als uitgangspunt te hanteren. Zo kan de inzet op diverse onderwerpen als migratie, handel, investeringen en ontwikkelingssamenwerking elkaar versterken.

Ministeriële Zwarte Zee

Aansluitend op de RBZ vindt een ministeriële bijeenkomst plaats met EU-lidstaten en landen grenzend aan de Zwarte Zee, over grensoverschrijdende veiligheid en connectiviteit in en rondom de Zwarte Zee. De Russische militaire agressie tegen Oekraïne laat voor het kabinet het strategische belang van de Zwarte Zee zien. In het verlengde van de visie van het kabinet op de Commissiemededeling over de Zwarte Zee⁴ zal Nederland het belang benadrukken van de veiligheid in de regio, handelscorridors en energie.

Overig

Terugkoppeling informele RBZ AVVN 22 september 2025

De EU-ministers van Buitenlandse Zaken kwamen op maandag 22 september informeel bijeen tijdens de Verenigde Naties (VN) High Level week in New York. De Ministers van Buitenlandse Zaken van Brazilië, India en Mexico schoven ook aan. De HV onderschreef het belang van de relatie tussen de EU en Brazilië, Mexico en India. Er werd gesproken over de voortdurende Russische agressie tegen Oekraïne, waarbij de urgentie van militaire en niet-militaire steun aan Oekraïne werd benadrukt. Ook werd gesproken over de situatie in het Midden-Oosten, waarbij de nadruk lag op de humanitaire crisis in Gaza en het belang van een tweestatenoplossing.

Onderhandelingsresultaat EU-Marokko

De Europese Commissie heeft 19 september jl. het resultaat van de onderhandelingen tussen de EU en Marokko gedeeld met de EU-lidstaten. Het onderhandelingsresultaat beoogt het associatieakkoord in lijn te brengen met de uitspraak van het Europese Hof van Justitie (d.d. 4 oktober 2024) middels een amendement. Het EU hof oordeelde dat de vorige afspraken in het EU-Marokko associatieakkoord, die zien op de Westelijke Sahara (WS), onrechtmatig zijn, vanwege de schending van het zelfbeschikkingsrecht. Het kabinet heeft ingestemd met het onderhandelingsresultaat gezien dit is gericht op het voldoen aan de uitspraak van het EU Hof en met het oog op het versterken van de relatie met Marokko.

³ Geannoteerde Agenda Raad Buitenlandse Zaken van 23 juni 2025 (Kamerstuk 21 501-02 nr. 3163).

⁴ Kamerstuk 22112, nr. 4099